

EnRigtigMaler.dk

Malerfagets konjunkturundersøgelse 2. halvår 2017

Resume

Fortsat fremgang i malerfagets omsætning (side 2)

Der har i første halvår 2017 været fremgang i omsætningen hos netto 26 % af virksomhederne, hvilket nøje svarer til forventningerne i starten af halvåret. Forventningerne til 2. halvår 2017 er endnu mere positive, idet næsten halvdelen af virksomhederne forventer en forøget omsætning.

Uændret ledighed (side 4)

Ledigheden har i 1. halvår 2017 ligget meget tæt på niveauet for 2016 på trods af, at virksomhederne generelt har meldt om beskæftigelsesfremgang. Det kan skyldes, at arbejdskraft, der tidligere er afvandret fra malerfaget, trækkes tilbage på grund af de forbedrede konjunkturer. Det kan også skyldes, at brugen af udenlandsk arbejdskraft er i vækst, eksempelvis i form af vikarer.

Virksomhederne har vanskeligt ved at skaffe kvalificeret arbejdskraft (side 5)

Hele 2/3 af virksomhederne har ikke kunnet skaffe den arbejdskraft, de har haft behov for, og hele 86% peger på, at det har været vanskeligt at finde kvalificeret arbejdskraft. Det har medført, at næsten 2/3 af virksomhederne har sagt nej til opgaver, de er blevet tilbudt, og at 35% af virksomhederne har hyret vikarer som alternativ til at ansætte selv.

Virksomhederne forventer at tage flere elever i det kommende år (side 6)

Hele 42% af virksomhederne (vægtet) forventer at tage flere elever i det kommende års tid, mens kun 7% forventer at ansætte færre elever.

Undersøgelsens tilrettelæggelse

Hvert halve år i juli og december måned udsendes spørgeskemaer til Danske Malermestres medlemmer. I disse spørgeskemaer bedes det enkelte medlem tage stilling til, dels hvorledes udviklingen har været i det forløbne halvår i forhold til samme halvår forrige år, og dels hvorledes den forventede udvikling vil være i det kommende halvår i forhold til samme halvår forrige år.

Virksomhedernes besvarelser vægtes med beskæftigelsen i de enkelte virksomheder. I undersøgelsen har medvirket 219 virksomheder med en samlet beskæftigelse på 2.321 personer, svarende til ca. 30 % af det samlede bygningsmalerfag. Undersøgelsen er gennemført i uge 27, 28 og 29, 2017.

1. Den økonomiske udvikling i malerfaget

Der har i første halvår 2017 været fremgang i omsætningen hos netto 26 % af virksomhederne, hvilket nøje svarer til forventningerne i starten af halvåret. Forventningerne til 2. halvår 2017 er endnu mere positive, idet næsten halvdelen af virksomhederne (vægtet) forventer en forøget omsætning, mens kun 10 % forventer en faldende omsætning. Der er således tale om at netto 38 % af virksomhederne forventer en forøget omsætning i 2. halvår 2017.

Udviklingen i de uvægtede tal er mindre positiv både i 1. halvår og 2. halvår, hvilket er udtryk for at udviklingen hos de lidt større virksomheder er bedre end hos de mindste. Der har været samme tendens i de sidste par år.

Tabel 1:

Udvikling i omsætning i forhold til samme periode forrige år	2. halvår 2017	1. halvår 2017	2. halvår 2016	1. halvår 2016
Omsætning stiger	48 % (36 %)	41 % (34 %)	52 %	58 %
Omsætning falder	10 % (14 %)	15 % (20 %)	18 %	15 %
Omsætning uændret	42 % (50 %)	44 % (46 %)	30 %	27 %
Netto fremgang	38 % (22 %)	26 % (14 %)	34 %	43 %

Note: Tallene er vægtede med virksomhedernes beskæftigelse. Tallene i parentes er uvægtede.

Forskellen mellem de store og de mindre virksomheder ses endnu mere markant i udviklingen i beskæftigelsen, hvor netto 29 % af virksomhederne har haft fremgang i 1. halvår og tilsvarende netto 29 % forventer fremgang i 2. halvår. De uvægtede tal for samme periode er hhv. 11 % og 8 % og således en del ringere. Den væsentligste forklaring på dette er formentlig, at den største vækst i byggeriet aktuelt finder sted på det professionelle marked, mens de mindre virksomheder fortsat er påvirket af begrænsningen af boligjobordningen, der blev gennemført 1. januar 2016.

Tabel 2:

Udvikling i beskæftigelse i forhold til samme periode forrige år	2. halvår 2017	1. halvår 2017	2. halvår 2016	1. halvår 2016
Beskæftigelse stiger	39 % (22 %)	41 % (28 %)	43 %	56 %
Beskæftigelse falder	10 % (14 %)	12 % (17 %)	18 %	12 %
Beskæftigelse uændret	51 % (64 %)	47 % (55 %)	39 %	32 %
Netto fremgang	29 % (8 %)	29 % (11 %)	25 %	44 %

Note: Tallene er vægtede med virksomhedernes beskæftigelse. Tallene i parentes er uvægtede.

Den positive udvikling genfindes i ordrebeholdningen, hvor 1. halvår 2017 bød på en markant fremgang. 56 % af virksomhederne havde fremgang i ordrebeholdningen, mens kun 13 % havde tilbagegang i forhold til samme periode sidste år.

Tabel 3:

Udvikling i ordrebeholdning i forhold til samme periode forrige år	1. halvår 2017	2. halvår 2016	1. halvår 2016	2. halvår 2015
Ordrebeholdning steget	56 %	41 %	56 %	51 %
Ordrebeholdning faldet	13 %	20 %	11 %	20 %
Ordrebeholdning uændret	31 %	39 %	33 %	29 %
Netto fremgang	43 %	21 %	45 %	31 %

Note: Tallene er vægtet med virksomhedernes beskæftigelse.

Det fremgår af tabel 4 at der generelt er tale om en fremgang hos alle kundegrupper bortset fra kommune og stat. Især bemærkes det, at boligselskaber og kontorer har haft en markant fremgang i 1. halvår af 2017 i forhold til samme tidspunkt 2016.

Tabel 4:

Nettofremgang i omsætning i forhold til samme periode forrige år	1. halvår 2017	2. halvår 2016	1. halvår 2016	2. halvår 2015
Private husstande	16 %	10 %	1 %	24 %
Boligselskaber	15 %	1 %	10 %	0 %
Kontorer	19 %	5 %	22 %	16 %
Fabrikker	6 %	-3 %	3 %	1 %
Kommune/stat	4 %	19 %	1 %	9 %
Institutioner/skoler	3 %	7 %	7 %	6 %
Andet	28 %	25 %	38 %	16 %

Note: Tallene er vægtet med virksomhedernes beskæftigelse.

Første halvår af 2017 bød på en fortsat fremgang i bruttoavancen, idet bruttoavancen steg hos 38 % af virksomhederne, mens den faldt hos 17 % af virksomhederne. I alt oplevede således netto 21 % en fremgang i bruttoavancen.

Tabel 5:

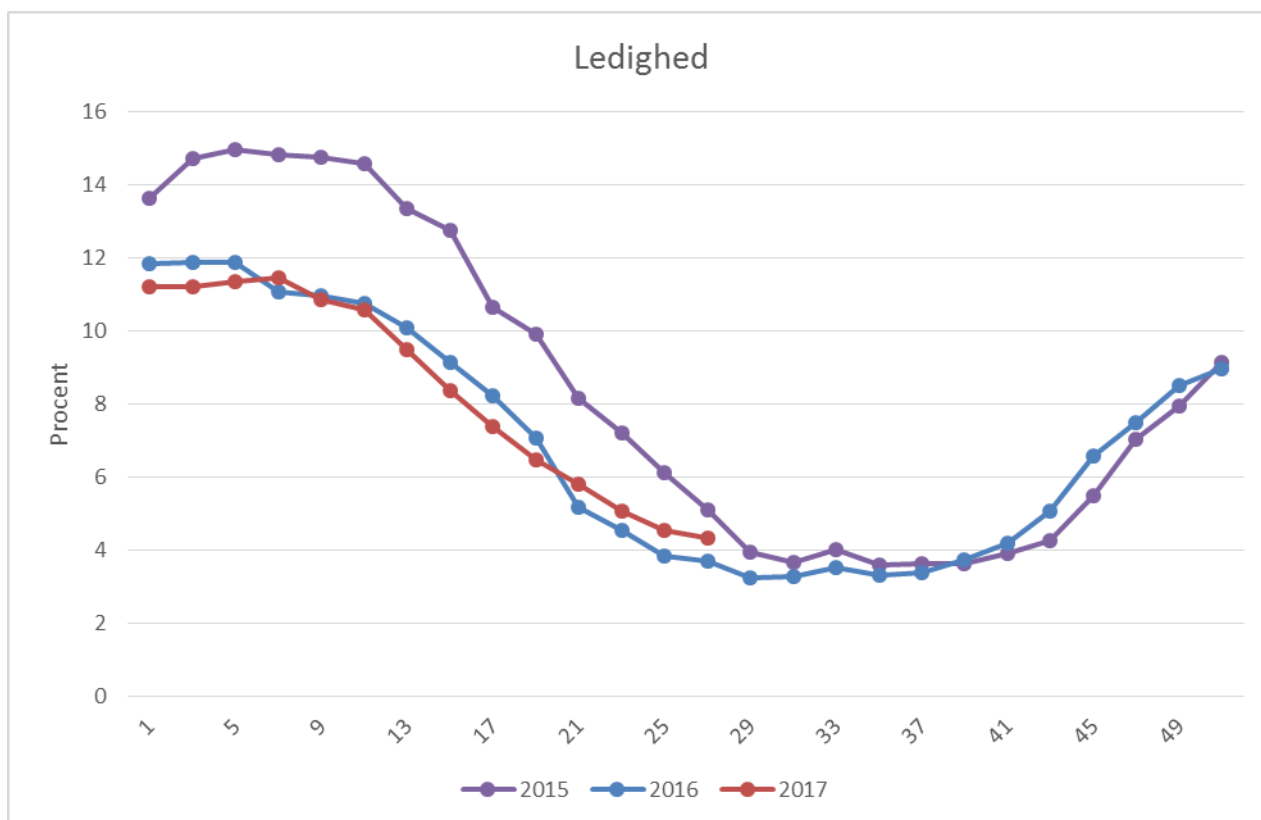
Udvikling i bruttoavance	1. halvår 2017	2. halvår 2016	1. halvår 2016	2. halvår 2015
Bruttoavance steget	38 %	49 %	43 %	45 %
Bruttoavance faldet	17 %	20 %	16 %	19 %
Bruttoavance uændret	45 %	31 %	41 %	36 %
Netto fremgang	21 %	29 %	27 %	26 %

Note: Tallene er vægtet med virksomhedernes beskæftigelse.

2. Ledigheden

Ledigheden har i 1. halvår 2017 ligget meget tæt på niveauet for 2016 på trods af, at virksomhederne generelt har meldt om beskæftigelsesfremgang. Det kan skyldes, at arbejdskraft, der tidligere er afvandret fra malerfaget, trækkes tilbage på grund af de forbedrede konjunkturer. Det kan også skyldes, at brugen af udenlandsk arbejdskraft er i vækst, eksempelvis i form af vikarer.

Endelig kan det skyldes, at tallene fra Byggefagenes Arbejdsløshedskasse ikke længere er så repræsentative for malerfaget, idet malersvendene i stigende omfang forsikres i andre A-kasser, og derfor ikke afspejler den faktiske udvikling. Således er antallet af forsikrede malere i Byggefagenes Arbejdsløshedskasse i uge 26 alene fra 2016 til 2017 faldet fra 6.811 til 6.372.

Kilde: Byggefagenes Arbejdsløshedskasse

3. Andre spørgsmål

Rekruttering af arbejdskraft

Som det fremgår ovenfor, er der et overvejende flertal af virksomhederne, der melder om stigende omsætning og beskæftigelse. Da ledigheden samtidig er relativt lav, har vi undersøgt om virksomhederne aktuelt har problemer med at rekruttere den arbejdskraft, de har behov for.

Spm: Har du haft behov for at ansætte malersvende inden for de sidste 3 måneder?:

Svar: Ja:103 (51%), Nej: 100 (49%)

Det er således lidt over halvdelen af de medvirkende virksomheder, der har haft behov for at ansætte malersvende inden for de sidste 3 måneder. Vægtes besvarelsene med virksomhedernes størrelse, er det hele 73%, der har haft behov for at ansætte, hvilket afspejler, at det især er de større virksomheder, der har haft behov for at ansætte malersvende.

De virksomheder, der har haft behov for at ansætte malersvende inden for de sidste 3 måneder, har besvaret følgende spørgsmål:

	Ja	Nej
Har du kunnet ansætte det antal personer, du har haft behov for?	36 (35%)	67 (65%)
Har det været vanskeligt at finde kvalificeret arbejdskraft?	89 (86%)	14 (14%)
Har du måttet sige nej til opgaver, fordi du ikke har haft den arbejdskraft, du skulle bruge?	63 (62%)	39 (38%)
Har du hyret vikarer som alternativ til at ansætte selv?	36 (35%)	67 (65%)

Det fremgår således, at 2/3 af virksomhederne ikke har kunnet skaffe den arbejdskraft, de har haft behov for, og hele 86% peger på, at det har været vanskeligt at finde kvalificeret arbejdskraft. Det har medført, at næsten 2/3 af virksomhederne har sagt nej til opgaver, de er blevet tilbudt, og at 35% af virksomhederne har hyret vikarer som alternativ til at ansætte selv.

Med andre ord oplever malerfaget allerede nu markante problemer med at skaffe arbejdskraft, og disse problemer forventes kun at blive værre i de kommende år. Det er derfor overordentlig vigtigt, at malervirksomhederne allerede nu tænker i uddannelse af arbejdskraft.

Elever

Som bekendt er malerfaget udpeget som et fag, hvor der er behov for at uddanne færre elever. Danske Malermestre er dog langt fra enig i denne konklusion, idet vi som nævnt ovenfor aktuelt oplever problemer med at rekruttere arbejdskraft og i øvrigt forventer, at problemerne kun bliver forøget i de kommende år.

Vi har derfor undersøgt, hvorledes virksomhederne aktuelt forholder sig til spørgsmålet om at uddanne elever.

Spm: Har du normalt elever i virksomheden? Ja: 131 (65%) Nej: 72 (35%)

Det fremgår således at 2/3 af virksomhederne normalt har elever i deres virksomhed, mens 1/3 normalt ikke har det. Dette resultat bekræftes af den forrige konjunkturundersøgelse fra januar 2017, som pegede på, at der er tale om et overvejet fravalg/tilvalg. De virksomheder, der fravælger elever peger typisk på, at det er for besværligt og at de erfaringsmæssigt ikke har kunne finde elever, der er gode nok, mens de andre virksomheder ser det at have elever som en naturlig del af det, at drive malervirksomhed.

De virksomheder, der normalt tager elever, har i gennemsnit 0,13 elev pr. ansat. Medtages virksomheder, der ikke har elever, er der i gennemsnit 0,11 elever pr. ansat. Dette overstiger den målsætning, der generelt er bygget ind i trepartsaftalen vedrørende erhvervsuddannelserne og det kommende bøde-/belønningssystem, der skal motivere virksomhederne til at tage flere elever. Overordnet er det således et paradoks, at 1/3 af virksomhederne vil få bøder for ikke at uddanne elever, især i lyset af at malerfaget er blevet udpeget som et fag, der uddanner for mange og har været i fare for at blive dimensioneret uden kvote, dvs. uden adgang til skolepraktik.

De virksomheder, der normalt tager elever, har besvaret følgende spørgsmål:

Spm: Hvordan finder du typisk din/dine elever?

	Sæt kryds
De henvender sig typisk af egen drift	74
Jeg finder dem normalt på skolen	64
Jeg finder dem normalt gennem mit netværk	23
Andet: Hvad?	3

Der er således tale om et miks af elever, der selv henvender sig, og virksomheder, der henvender sig på skolen for at finde egnede kandidater. Det er et glædeligt resultat, at der trods alt er så mange elever, der henvender sig af egen drift, da det viser en interesse for faget.

De virksomheder, der normalt tager elever, har desuden besvaret nedenstående spørgsmål:

	Flere	Færre	Uændret
Har du flere eller færre elever end på samme tidspunkt sidste år?	17% (16%)	23% (21%)	60% (64%)
Planlægger du at have flere eller færre elever inden for det kommende års tid?	31% (42%)	13% (7%)	56% (51%)

(Procenttal i parentes er vægtede)

Det fremgår således klart, at virksomhederne generelt ikke har taget flere elever i år i fht. sidste år, men at de forventer at tage flere elever i det kommende år. Det gælder især i de lidt større virksomheder.

De virksomheder, der normalt ikke tager elever, er blevet spurgt om de planlægger at få elever inden for det kommende års tid. Kun 18 % har svaret ”ja” til dette spørgsmål, mens hele 82 % har besvaret spørgsmålet med et ”nej”. Dette bekræfter, at der er tale om et fravalg, når virksomhederne ikke har elever.

Danske Malermestre, 1. august 2017.